

БИЛТЕН

Децембар 2009. године

ПРИРОДНИ УСЛОВИ ЗА РАЗВОЈ СЕОСКОГ ТУРИЗМА У ШУМАДИЈИ

У централном делу Србије, простире се **Шумадија**, разнолика и родна, пространа и очувана. Богати природни садржаји приступачни су захваљујући разгранатој **путној мрежи** која „срце Србије“, повезује са главним градским центрима регије и државе.

Рељеф Шумадије, планине, брда, пропланци, домаће и дивље животиње су природни ресурси којих има у изобилју. Обронци Рудника, Букуље, Јешевца, Космаја и Бешњаје пружају могућности за лов, планинарење, рекреацију, шетњу, као и за велики број других активности и садржаја везаних за сеоски туризам.

Традиционални објекти, који су и после два века остали очувани, могу се наћи у готово сваком шумадијском селу. Старе дрвене куће и некадашњи вајати, рестаурацијом могу постати атрактивни апартмани за госте из града. **Етно села** са оградама од прућа, стазама од ћерамиде, старим огњиштима и другим садржајима, праве су оазе за одмор и уживање. **Домаћа кухиња**, хлеб печен од брашна са „воденичког точка“, изворска вода, пића из сопствених подрума, печеница, сир, кајмак и природни мед, данас су један од битнијих мотива за долазак на село.

Аутентичан, оригинални производ, створен очувањем **старих заната** и вештина, леп је сувенир и успомена на боравак у Шумадији. Ручно рађене скулптуре, слике, дуборези, ткани или везени предмети, носе у себи дух поднебља у коме су настали.

У региону Шумадије реализује се читав низ сада већ традиционалних дешавања, уско везаних за село, пољопривредну производњу, природне ресурсе, очување традиције и сл

СТАЊЕ И ОЧЕКИВАЊА

Сеоски туризам у шумадијском региону и поред одличних услова и атрактивних предела и садржаја, још увек није на завидном нивоу. У наредном периоду неопходно је проширити постојеће капацитете и повећати број нових, активних домаћинстава.

Ниво и квалитет туристичких услуга мора задовољити потребе и домаћег и иностраног госта. Важно је да оно што се нуди буде аутентично и стандардно доброг квалитета. Услови смештаја, домаћа храна, понуда пратећих садржаја и хигијенски услови, одлучујући су елементи који обезбеђују повратак сталних и долазак нових туриста.

Село са својом тишином, са ресурсима које природа пружа могу дати јако пуно људима жељним одмора, које ни на ком другом месту не могу пронаћи.

ЦИЉЕВИ ЕДУКАЦИЈЕ

Поред недовољно развијене инфраструктуре, ограничавајући фактор развоја сеоског туризма је и веома низак **ниво знања** у овој области, као и недостатак **вештине** у пружању услуга, а све у складу са захтевима и потребама корисника. Због тога је неопходно да сеоска домаћинства заинтересована за бављење руралним туризмом буду перманентно информисана и **едукована** за пружање што бољих и квалитетнијих туристичких услуга.

Тиме би се битно побољшао животни стандард становника, унапредила пољопривредна производња, покренула привреда, отворила перспектива младима, сачувала и унапредила животна средина. Развој туризма у руралним деловима Шумадије је директно повезан и са процесима оживљавања села, очувања старих заната и развоја предузетништва.

Ручни радови

Израда сувенира

Услуге

ПРАВЦИ РАЗВОЈА СЕОСКОГ ТУРИЗМА У ШУМАДИЈИ

У складу са могућностима и ресурсима којима наше подручје располаже, сеоски туризам се може развијати у следећим правцима:

1.) **Агротуризам** – Обухвата обилазак и посету фарме, у краћем или дужем временском периоду. Овај концепт омогућава кориснику одмор, едукацију па чак и активно учешће у појединим активностима на фарми.

Пружаоци услуга поред смештаја, туристима могу понудити и друге услуге: продају својих производа домаће радиности, сувенире, домаће специјалитете и сл.

2.) **Рекреација и природне лепоте** – Овај сегмент сеоског туризма не захтева велика улагања. Базира се на понуди која се налази у природном амбијенту. Важне су локације које пружају услове за одмор, али и упражњавања разних видова рекреације: лов, риболов, планинарење, јахање, шетња и сл.

3.) **Туризам оријентисан на културну баштину** – Села Шумадије обилују историјским и културним местима, знаменитостима и споменицима. За домаће а пре свега стране туристе ова понуда је посебно атрактивна. Понуду обогаћују стари објекти са традицијом и причом коју треба чути. Овакав вид туризма има и едукативан карактер.

Манастири и цркве
у Шумадији

4.) **Екотуризам** – Подразумева мале туристичке туре од 10-15 туриста. Путовања су тачно циљно одређена и подразумевају обиласке уговорених дестинација. Претежно је то и вид излетничког туризма, у коме је посебан акценат стављен на развијено предузетништво у сеоској средини. Понуда може бити угоститељска, услуге превоза, трговина сувенирима, домаћим производима и сл.

Посебан акценат овог вида туризма је очувана природна средина, мир и хармонија мале средине.

СЕОСКИ ТУРИЗАМ КАО ФАКТОР РУРАЛНОГ РАЗВОЈА

Важан сегмент у оквиру туризма на селу представља бављење туризмом у оквиру пољопривредних газдинстава .

Битан ефекат овог вида туризма је обезбеђивање прихода сеоским домаћинствима уз минимално инвестирање .

Сталним прилагођавањем потребама туристичке тражње , мења се и проширује асортиман и квалитет производње и подиже ефикасност коришћења земљишта и рада .

Агротуризам утиче на очување и постојећих културних вредности , иницира нове и омогућава да се многа добра која немају својство робе укључе у привредни процес .

Са повећањем броја потрошача туристичких услуга , повећава се и број произвођача , а тиме се остварују и веће могућности запошљавања на селу .

Пласман пољопривредних производа , производа домаће радиности и занатства обавља се у својој кући , на месту производње , а остварује се и врста извоза роба , кроз иностране туристе .

Сви ови процеси доприносе заустављању миграторних кретања и мотивићу младе људе да по завршетку школовања не напуштају породично газдинство и село .

Разноврсан рељеф Шумадије

Изворишта термалних и лековитих вода

Природне лепоте

Традиција , култура и историја

ПСС Крагујевац , децембар
2009.године